Lieta Nr.C29 6141 15
C-2095/16

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2016.gada 3.oktobrī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese Sanita Rūtenberga,
ar tiesas sēžu sekretāri Laumu Olavu,
piedaloties prasītājas pārstāvim /pers. A/ un trešajai personai /pers. B/,
2016.gada 19.septembrī izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. C/ prasībā pret /pers. D/ un /pers. E/ ar trešo personu bez patstāvīga prasījuma /pers. B/ par cesijas līguma atzīšanu par spēkā neesošu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 13.jūlijā Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā saņemts prasības pieteikums /pers. C/ prasībā pret /pers. D/ un /pers. E/ ar trešo personu bez patstāvīga prasījuma /pers. B/ par cesijas līguma atzīšanu par spēkā neesošu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2012.gada 20.augustā /pers. C/ un /pers. B/ parakstīja parādzīmi par to, ka līdz 2017.gada 31.decembrim /pers. B/ samaksās /pers. C/ kompensācijas summu 50000 EUR jeb 71143,59 EUR. 2014.gada 28.janvārī Latvijas Republikas vēstniecības Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajā Karalistē otrais sekretārs Sanda Sīlīte-Galiņa sastādīja pilnvaru, ar kuru /pers. C/ pilnvaroja /pers. E/ pārstāvēt viņu jebkurā tiesas prāvā, tostarp lietās par nekustamo īpašumu /adrese/, kadastra numurs /numurs/, un prasībās pret /pers. B/ (ierežistrēts aktu un apliecinājumu reģistrā ar Nr.30). 2014.gada 7.augustā /pers. E/ uz pilnvaras pamata noslēdza ar /pers. D/ cesijas līgumu, ar kuru cedents /pers. C/ cedēja cesionāram /pers. D/ prasījumu, kas izriet no 2012.gada 20.augusta parādzīmes (parādnieks /pers. B/) . /pers. E/ nav rīkojies atbilstoši Civillikuma 1.panta noteikumiem par to, ka tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības. Cesijas līgums ir noslēgts, pārkāpjot pilnvarojuma robežas, neievērojot /pers. C/ intereses un ar mērķi maldināt /pers. C/. Saskaņā ar parādzīmi /pers. B/ ir pienākums līdz 2017.gada 31.decembrim samaksāt /pers. C/ kompensāciju 50000 LVL apmērā vai arī prasītājai ir tiesības iegūt savā īpašumā ½ domājamo daļu no nekustamā īpašuma /adrese/, kadastra numurs /numurs/. Zemesgrāmatā ir ierakstīta lietošanas tiesība par labu /pers. C/ uz dzīvojamo māju un zemes gabalu līdz mūža galam. Pretēji /pers. C/ interesēm cesijas līgumā ir ietverts nosacījums (5.1., 5.2.apakšpunkti), ka atlīdzība par prasījuma tiesību nodošanu ir 50% no atgūtās summas, atlīdzība tiks izmaksāta pēc prasījuma faktiskās atgūšanas un pirms samaksas tiek kompensēti katras puses veiktie izdevumi. Cesijas līguma 6.3.apakšpunktā nav skaidri noteikts, vai gadījumā, ja parādnieks samaksā cedentam /pers. C/, viņai ir jāatmaksā cesionāram /pers. D/ visa saņemtā kompensācijas summa. Saskaņā ar cesijas līguma 3.2.apakšpunktu cesionāram ir tiesības atteikties no prasījuma pret parādnieku, bet tas ir pretrunā /pers. C/ interesēm. /pers. C/ nav pilnvarojusi /pers. E/ slēgt šķīrējtiesas līgumu, bet cesijas līguma 8.1.apakšpunkts paredz strīdu izskatīšanu Saimnieciskajā šķīrējtiesā. /pers. E/ ir pārsniedzis viņam doto pilnvarojumu, nav rīkojies ar rūpību un līgums noslēgts pretēji labiem tikumiem ar mērķi maldināt /pers. C/. Līguma nosacījumi liecina par to, ka /pers. E/ ir rīkojies /pers. D/ interesēs. Pamatojoties uz Civillikuma 1415., 1438., 1592., 2291., 2295., 2298., 2300., 2301., 2302., 2304., 2305.pantu, prasītāja lūdz tiesu atzīt par spēkā neesošu no noslēgšanas brīža 2014.gada 7.augusta cesijas līgumu, kas noslēgts starp /pers. D/ un /pers. E/, kurš uz pilnvaras pamata rīkojās /pers. C/ interesēs.

Prasītājas pārstāvis tiesas sēdē prasību uzturēja, pamatojoties uz prasības pieteikumā norādītajiem faktiskajiem apstākļiem un normatīvajiem aktiem, papildus paskaidroja, ka pilnvara tika izdota pārstāvībai tiesā attiecībā uz konkrētu nekustamo īpašumu. Cesijas līgumā nav noteikta atlīdzība, tas ir prettiesisks un spēkā neesošs. Prasītājas pārstāvis lūdz tiesu atzīt par spēkā neesošu no noslēgšanas brīža 2014.gada 7.augusta cesijas līgumu, kas noslēgts starp /pers. D/ un /pers. E/, kurš uz pilnvaras pamata rīkojās /pers. C/ interesēs.

Atbildētājs/pers. D/ tiesas sēdē neieradās, par neierašanās iemesliem neziņoja, atlikt lietas izskatīšanu nelūdza. Atbildētājs/pers. E/ tiesas sēdē neieradās un rakstveidā lūdza tiesu izskatīt lietu bez atbildētāja /pers. E/ piedalīšanās. Lieta tika izskatīta bez atbildētāju /pers. D/ un /pers. E/ piedalīšanās saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmās daļas noteikumiem.

Trešā persona /pers. B/ tiesas sēdē paskaidroja, ka piekrīt prasības pieteikumā norādītajam, jo cesijas līgums nav tiesiski noslēgts. Trešā persona tikai 2014.gada 17.septembrī tika informēta par cesijas līguma noslēgšanu. Cesijas līgumā ir prettiesiski noteikts, ka naudas summas, ko parādnieks samaksā cedentam, ir jāpārskaita cesionāram, kā arī nav saprotama cesijas līguma 5.1., 5.2.apakšpunktā noteiktā atlīdzība par prasījuma cesiju.

Motīvu daļa

Novērtējot prasības pieteikumā norādītos apstākļus, lietas dalībnieku paskaidrojumus un civillietā iesniegtos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka celtā prasība ir apmierināma.

2012.gada 20.augustā /pers. C/ un /pers. B/ parakstīja parādzīmi par to, ka līdz 2017.gada 31.decembrim /pers. B/ samaksās /pers. C/ kompensācijas summu 50000 LVL jeb 71143,59 EUR. Saskaņā ar parādzīmi /pers. B/ ir pienākums līdz 2017.gada 31.decembrim samaksāt /pers. C/ kompensāciju 50000 LVL apmērā vai arī prasītājai ir tiesības iegūt savā īpašumā ½ domājamo daļu no nekustamā īpašuma /adrese/, kadastra numurs /numurs/.

(lietas 13.lapa)

2014.gada 28.janvārī Latvijas Republikas vēstniecības Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajā Karalistē otrā sekretāre Sanda Sīlīte-

Galiņa sastādīja pilnvaru, ar kuru /pers. C/ pilnvaroja /pers. E/ pārstāvēt viņu jebkurā tiesas prāvā, tostarp lietās par nekustamo īpašumu /adrese/, kadastra numurs /numurs/, un prasībās pret /pers. B/ (iereģistrēts aktu un apliecinājumu reģistrā ar Nr.30).

(lietas 14.lapa)

2014.gada 7.augustā /pers. E/ uz pilnvaras pamata noslēdza ar /pers. D/ cesijas līgumu, ar kuru cedents /pers. C/ cedēja cesionāram /pers. D/ prasījumu pret parādnieku /pers. B/ par 50000 LVL jeb 71143,59 EUR, kas izriet no 2012.gada 20.augusta parādzīmes.

(lietas 15.-16.lapa)

Civillikuma 1.pants noteic labu ticību kā vispārīgu pienākumu visiem privāttiesiskās apgrozības dalībniekiem. Laba ticība doktrīnā tiek traktēta kā pienākums respektēt citu personu pamatotās intereses (K.Balodis. Labas ticības princips mūsdienu Latvijas civiltiesībās. Jurista vārds, 2002.gada 3.decembris Nr.24).

Atbilstoši Civillikuma 1415.pantam neatļauta un nepieklājīga darbība, kuras mērķis ir pretējs reliģijai, likumiem vai labiem tikumiem, vai kura vērsta uz to, lai apietu likumu, nevar būt par tiesiska darījuma priekšmetu; tāds darījums nav spēkā.

Prasītāja uzskata, ka cesijas līgumā /pers. C/ griba ir izteikta tikai izskata pēc, kam nav tiesisku seku, un noslēgtais cesijas līgums nav spēkā saskaņā ar .Civillikuma 1438.pantu un 1415.pantu.

Saskaņā ar Civillikuma 1793.panta 3.punktu prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi.

Tiesību doktrīnā norādīts, ka prasījuma cesija (lat. *cedere* – aiziet, atkāpties, atsacīties, atdot), ko regulē Civillikuma 1793.-1810.p., ir kreditora nomaiņa saistību tiesiskajās attiecībās. Tas nozīmē, ka kreditors atsakās no savām prasījuma tiesībām par labu kādai citai personai. Prasījuma cesija ir speciāls līgums starp sākotnējo kreditoru, ko sauc par cedentu, un jauno kreditoru – cesionāru. (V.Sinaiskis. Saistību tiesības, R., 1940, 31.lpp.).

Civillikuma 1801.pantā noteikts, ka cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru), var noslēgt jebkādā formā; parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina. Civillikuma 1805.pants noteic, ka no cesijas brīža cesionārs var darboties ar kreditora tiesībām, tajā skaitā rīkoties ar prasījumu, izlietojot to pret parādnieku.

Saskaņā ar Civillikuma 2289.pantu ar pilnvarojuma līgumu viena puse (pilnvarnieks, uzdevuma ņēmējs) uzņemas izpildīt otrai (pilnvaras devējam, pilnvarotājam, uzdevuma devējam) zināmu uzdevumu, bet pilnvaras devējs apņemas pilnvarnieka rīcību atzīt sev par saistošu.

/pers. E/, noslēdzot cesijas līgumu, rīkojās kā cedenta /pers. C/ pilnvarotā persona, tātad tiesai nav pamata atzīt, ka cesijas līgumā /pers. C/ griba ir izteikta tikai izskata pēc, kam nav tiesisku seku. /pers. E/ izdotajā /pers. C/ pilnvarā ir norādīts, ka pilnvardevēja ir sapratusi šī akta saturu un nozīmi, un apliecina, ka akts atbilst viņas gribai.

Civillikuma 2291.pantā noteikts, ka pilnvarniekam var uzdot nevien vest atsevišķas un noteiktas lietas - ar speciālpilnvaru, - bet arī pārzināt visas pilnvarotāja lietas - ar universālpilnvaru, - kā arī tikai zināmas šķiras lietas - ar ģenerālpilnvaru.

/pers. C/ pilnvaroja /pers. E/ pārstāvēt viņu jebkurā tiesas prāvā, tostarp lietās par nekustamo īpašumu /adrese/, kadastra numurs /numurs/, un prasībās pret /pers. B/, norādot cita starpā /pers. E/ pilnvaras /pers. C/ vārdā parakstīt un iesniegt tiesai prasības pieteikumus .. , atteikties no prasības pilnīgi vai daļēji .. , noslēgt izlīgumus .. , saņemt /pers. C/ pienākošos naudas līdzekļus .. .

Tiesas ieskatā pārstāvība tiesā prasībās pret /pers. B/ ir saistīta ar 2012.gada 20.augusta parādzīmi, kas uzliek /pers. B/ pienākumu līdz 2017.gada 31.decembrim samaksāt /pers. C/ kompensāciju 50000 LVL apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 2299.panta otrās daļas noteikumiem, izņemot šā panta pirmajā daļā noteiktos gadījumus, pilnvarnieks var sevi atvietot ar citu tikai tad, kad šādu tiesību viņam pilnvarotājs noteikti piešķīris.

/pers. E/ izdotajā /pers. C/ pilnvarā norādītas /pers. E/ pilnvaras cita starpā iesniegt un parakstīt visa veida dokumentus ar tiesībām cedēt /pers. C/ prasījumus pret /pers. B/ jebkurām fiziskām vai juridiskām personām un parakstīt šajā sakarā visa veida līgumus.

Civillikuma 2301.panta trešajā daļā noteikts: kam ir tikai ģenerāl- vai speciālpilnvara, tam, kaut gan ir atļauts nobeigt viņam uzdoto lietu ar izdevīgākiem nosacījumiem nekā pilnvarotāja norādītie, tomēr nav tiesības nobeigt to ar grūtākiem nosacījumiem, ne arī viņam uzdotās lietas vietā izpildīt citu, pat ja pēdējā viņam izliktos izdevīgāka pilnvarotājam.

Saskaņā ar Civillikuma 2302.panta pirmo daļu – ja pilnvarnieks ir pārkāpis sava pilnvarojuma robežas, tad viņa izdarītā darbība ir spēkā tikai tiktāl, ciktāl tā izpildīta saskaņā ar uzdevumu.

Tiesai ir jāpārliecinās, vai atbildētājs /pers. E/ kā prasītājas /pers. C/ pilnvarnieks ir tiesiski noslēdzis cesijas līgumu ar atbildētāju /pers. D/ atbilstoši pilnvarotāja uzdevumam un vai cesijas līgums ir atzīstams par spēkā esošu.

Tiesa atzīst, ka /pers. E/ kā /pers. C/ pilnvarnieks nebija tiesīgs cedēt prasījumu pret /pers. B/ pirms saistības izpildes termiņa iestāšanās, jo /pers. C/ pilnvaroja /pers. E/ pārstāvēt viņu jebkurā tiesas prāvā, tostarp lietās par nekustamo īpašumu /adrese/, kadastra numurs /numurs/, un prasībās pret /pers. B/, bet prasība tiesā var tikt celta tikai pēc saistības termiņa iestāšanās, tātad prezumējams, ka prasība tiesā par kompensācijas summas atgūšanu tiks celta gadījumā, ja /pers. B/ nepildīs no parādzīmes izrietošo saistību.

Pretēji /pers. C/ interesēm cesijas līgumā ir ietverts nosacījums (5.1., 5.2.apakšpunkti), ka atlīdzība par prasījuma tiesību nodošanu ir 50% no atgūtās summas, atlīdzība tiks izmaksāta pēc prasījuma faktiskās atgūšanas un pirms samaksas tiek kompensēti katras puses veiktie izdevumi. Cesijas līguma 6.3.apakšpunktā nav skaidri noteikts, vai gadījumā, ja parādnieks samaksā cedentam /pers. C/, viņai ir jāatmaksā cesionāram /pers. D/ visa saņemtā kompensācijas summa. Saskaņā ar cesijas līguma 3.2.apakšpunktu cesionāram ir tiesības atteikties no prasījuma pret parādnieku, bet tas ir pretrunā /pers. C/ interesēm. /pers. C/ nav pilnvarojusi /pers. E/ slēgt šķīrējtiesas līgumu, bet cesijas līguma 8.1.apakšpunkts paredz strīdu izskatīšanu Saimnieciskajā šķīrējtiesā.

Tiesa atzīst, ka /pers. E/ ir pārsniedzis viņam doto pilnvarojumu, nav rīkojies ar pilnvarniekam pienākošos rūpību un cesijas līgums noslēgts pretēji labiem tikumiem. 2014.gada 7.augustā noslēgtais cesijas līgums ir atzīstams par spēkā neesošu no noslēgšanas brīža.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu no atbildētājiem par labu prasītājai jāpiedzen samaksātā valsts nodeva 30 EUR. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu un 42.panta pirmo daļu no atbildētājiem valsts ienākumos piedzenami iepriekš nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 15,70 EUR atbilstoši uzziņai (lietas 3.lapa).

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 93., 97., 189., 190., 204.[1] pantu tiesa

n o s p r i e d a :

Atzīt par spēkā neesošu no noslēgšanas brīža 2014.gada 7.augusta cesijas līgumu, kas noslēgts starp /pers. D/ (personas kods /personas kods/) un /pers. E/ (personas kods /personas kods/), kurš uz pilnvaras pamata rīkojās /pers. C/ (personas kods /personas kods/) interesēs.

Piedzīt no /pers. D/ un /pers. E/ par labu /pers. C/ tiesas izdevumus 15 EUR no katra.

Piedzīt no /pers. D/ (personas kods /personas kods/) valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,85 EUR, kas maksājami kontā Nr.LV 51 TREL 2190 4580 19000, saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis – ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi lietā Nr.C-2095/16.

Piedzīt no /pers. E/ (personas kods /personas kods/) valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,85 EUR, kas maksājami kontā Nr.LV 51 TREL 2190 4580 19000, saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis – ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi lietā Nr.C-2095/16.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Maksājuma dokumentus, kas apliecina ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu valsts ienākumos, nekavējoties iesniegt Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Pilna sprieduma sagatavošanas datums ir 2016.gada 17.oktobris.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese Sanita Rūtenberga